

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vrčajo. — Oglasi po tarifi.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znanje za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Najnovejši esdeesarski „šlager“.

V svojem proglasu o vzrokih izstopa iz SDS navajajo srbijanski disidenti SDS tudi to, da je SDS začela propagirati prečansko fronto in da se je s tem postavila de facto na isto linijo ko Radić. Da je ta konstatacija precej točna, ni treba še posebej razpravljati, interesantno pa je to, da hoče sedaj »Jutro« uprati disidentski očitke v slavo slovensko SDS. V junaški pozi kriči namreč sedaj »Jutro«: glejte nas, ljudje božji, kako silno branimo prečanske in slovenske interese. Čeprav srbijanci uhajajo iz naše stranke, vendar ne odnehamo v boju za prečanske in s tem tudi slovenske interese. Dosti lažnivih gest je že rodila politika SDS, toda ta najnovejši »šlager« je brez dvoma največja laž, zakaj ni v državi stranke, ki bi se s tako vneto pehala za centralizem, kakor ravno naša SDS.

Centralizem pa je ubil prečanske pravice in centralizem je bil tisti, ki je onemogočil vsak napredek prečanskih krajev in zlasti še Slovenije. Da posežemo malo nazaj.

Ko so bili samostojni demokrati v vladi, med njimi tudi sedanji ljubljanski kandidat dr. Kramer, je podpisal g. Veljkovič naredbo, ki je določila, da se krona zamenja v dinar po relaciji 4:1. »Jutro« sicer pravi, da je bila to samo provizorična naredba. Odkrito moramo izjaviti, da smo pred tem zagovorom padli naravnost na tla, tako krasen je ta izgovor. Stara resnica namreč je ta, da ni težkoča v tem, da se iz provizorijev ustvari definitivum, temveč težkoča je uveljaviti tak provizorij, kakor je relacija 4:1. S to relacijo pa so bili prečanski interesi tako oškodovani, kakor z nobeno pozneje. Danes pa bi se gospodje trkali na prsa, da so čuvarji prečanskih interesov!

Ni pa tudi še pozabljen boj zaradi deklaracije slovenskih kulturnih delavcev. Samo na rahlo so ti pripomnili, da zahteva Slovenija za svoje kulturno življenje avtonomijo in kako je tedaj zadivjal esdeesarski tisk! Z vsemi sredstvi so skušali osmešiti to deklaracijo, danes pa sebe proslavljajo kot branilce prečanskih interesov. Ni čuda, da vse beži od esdeesarskih metod in da so večne sesesije edin uspeh političnega dela esdeesarske klike!

Sistematično so ubijali vsako samostojnost Slovenije in voliven šlager jim je bila razdelitev Slovenije na dva dela in gorje tistemu, ki se ni hotel pokoriti njih centralistični volji kot separatist, protidržaven element in kar je bilo sličnih očitkov je bil na proskribijski listi.

Največji triumf pa so praznovali, ko je bila sprejeta ustava. Ne vsled tega, ker so bili veseli, da je država dobila svojo ustavo, temveč ker so bili prepričani, da je sedaj centralizem za večno zasiguran in z njim njih žandarska vloga. In gorje vsakomur, ki je samo na rahlo pripomnil, da ima ustava tako težke napake, da jo je treba revidirati. Kdor je le omenil revizijo ustave, je že bil izdajalec.

Ustava pa stebler centralizma, ta pa izvir vseh krivic za prečanske kraje. Najbolj vneti zagovorniki te ustave, pa se hočejo danes dičiti kot zagovorniki prečanskih interesov. Ali je čudo, če danes vzklika vsa Slovenija: vsako stran-ko, samo SDS ne!

Prevlast Beograda je utemeljena na določilu volivnega zakona, da se voli po štetju iz l. 1910. Tudi ta voliven zakon je zasluga esdeesarjev. Danes pa naj slovenski volivec tudi to pozabi in Boga zahvali, da sme voliti esdeesarske

Slaboten proglas pašičevcev.

Beograd, 31. avgusta. Sinočnja seja glavnega odbora radikalne stranke, na kateri je bila izvršena redakcija proglasa na narod in so bile vse vladne liste zavrnjene, je končala svoje delo okrog 9. in pol zvečer.

S te seje je bil izdan sledeči komunikat: Proglas radikalne stranke je gotov in redigiran in ga ponese sekretar glavnega odbora dr. Ivković na podpis šefa stranke. Ivković je odpotoval sinoči v Knjaževac, da predloži proglas v podpis Aci Stanojeviću in bo proglas šele potem, najbrž danes zvečer izročen javnosti.

Beograd, 31. avgusta. Proglas radikalne stranke, ki je bil redigiran na sejah glavnega odbora, še ni objavljen. Proglas vsebuje program radikalne stranke in v glavnem napada Veljo Vukičevića dolžeč ga, da se ni obrnil ne na poslanski klub in ne na glavni odbor, ker je že bil vnaprej uverjen, da mu razpusta skupščine ne bi odobril ne prvi in ne drugi.

Nadalje je v programu rečeno, da je tak nastop radikalnega dela vlade napram poslanskemu klubu in glavnemu odboru zelo iznenadil ne samo člane glavnega odbora, ampak tudi člane celokupne stranke v državi. To iznenadenje je bilo tem večje, ker se je dvomilo nad iskrenostjo namer Velje Vukičevića napram stranki sami in je napravilo nekako zmedo, ker imajo te volitve neko posebno smer in nalogo. Trditev vladnih krogov, da je bila prejšnja skupina nesposobna za delo, nasprotuje parlamentarnemu pojmovanju. More pač biti nesposobna vlada in morejo biti nesposobni poslanci, a ne more biti nesposobna skupščina.

V pretekli periodi je skupščina izglasovala okrog 70 raznih zakonov, kazenski pravni red, zakon o advokatih, zakon o izenačenju davkov, ker ne moremo, dokler tega nimamo, reči, da so državljanske obveznosti poedincev do države pravilno razdeljene. A kolike važnosti je ta zakon za konsolidacijo države, ako so v vseh krajih državne obveznosti enako razdeljene, mislimo, da ni treba na tem mestu posebej naglašati in dokazovati.

Z nekim začudenjem, tako je dalje rečeno, moramo konstatirati, da so imele prošle volitve važno državno nalogo: boro proti antidržavnim elementom v naši državi. Na čelu kampanje proti sedanjemu ministrstvu notranjih del je stala stranka, ki je danes v vladi Velje Vukičevića. Šef te stranke, ki je z znanim svojim govorom pri Takovu tako ostro in odkrito napadel predsednika te vlade in njen radikalni del, čeprav se morajo napadi nanašati tudi na oni drugi demokratični del vlade, je sedaj podpisal proglas demokratske stranke, v katerem se prošle volitve napadajo in nazivajo kot nasilne, medtem ko se za teror, ki se vrši danes pred očmi nas vseh, ni našla nobena beseda obsodbe, še več, v tem proglasu se skuša opravi-

kandidate, ker so ti tako siloviti zastopniki prečanskih krajev.

Da nikdar ne bi bili in da bi se večno borili za prečanske kraje tako, kakor so se za centralizem. Potem bi bili v resnici prečanski interesi malo bolje zavarovani. Nad vse jasno je to in zato se bo tudi nad najnovejšim šlagerjem SDS izpolnila sodba usode, da namreč vse razpade, kar prime esdeesarska klika v roke. Tako bo tudi najnovejši »šlager« samo »šlager« proti SDS, ker resnično ljudje imajo teh klikarskih metod zadosti.

čiti postopanje vlade zaradi razpusta narodne skupščine in razpisa novih volitev.

Proglas omenja vsa prizadevanja Velje Vukičevića in pravi, da je stranka ves čas dveh in pol meseca molčala, ker ji je bilo do edinstva stranke, medtem ko danes moramo izdati ta proglas. Da se zavaruje edinstvo stranke, da se vrste ne cepijo in da iz tega politični nasprotniki ne izbičejo koristi, smo dosedaj molčali, četudi nam ni bilo prav in prijetno. Ko sta Korošec in Vukičević objavila, da sta napravila pakt prijateljstva zaradi važnih državnih interesov, ko je Korošec govoril o razčiščenju v radikalni stranki in o tem, da veže svojo usodo z radikali, ni bil glavni odbor o vsem tem nič vprašan. Kolikrat nam je bilo težko, ko smo videli, da imajo glavno besedo v vladi demokratični ministri, ki gledajo na to, da izkoristijo vso državno politiko za svojo stranko! Nedolgo tega je dr. Voja Marinković v Nišu odkrito rekel, da dela vlada na novi politični orientaciji. Za to politično orientacijo vlade bi moral znati tudi glavni odbor radikalne stranke, a bilo bi treba, da ve tudi narod, v kateri smeri naj se izvede ta nova orientacija in zakaj in s kakšnim končnim ciljem.

V proglasu se najostreje obsoja vmešavanje policijskih oblasti in organov o priliki kandidatur, ki so se izvršile s pomočjo upravnih organov.

Vzlic vsemu temu je glavni odbor molčal in potrpežljivo prenašal napade nasprotnikov (ta skromnost!), samo da ohrani edinstvo stranke. Ako pa to ni mogoče, naj nosijo za razkol odgovornost oni, ki so pravi in resnični krivci, da je prišlo do razcepa (in da bodo pašičevci brez mandatov. Op. ure.). Nismo reagirali na javna izzivanja vlade, ne na javni govor predsednika vlade Velje Vukičevića, ki je dejal, da glavni odbor ne obstoja in da nič nanj ne da. Tudi se nismo dali izvati, ko se je reklo, da so te volitve razpisane v znaku borbe proti korupciji in korupcionistov in se je odkrito kazalo na našo stranko. (No, sedaj so se pa vendarle zganili.).

Za kandidate so postavljeni oni, ki so v milosti pri vladi. (V tem je jedro spora. Op. ured.) Tako je postavil neki minister za kandidata dva svoja brata, a predsednik vlade sina in brata itd. Nismo se ustrašili pretnje o ustanovitvi četrte stranke. Kako težko se stranke ustvarjajo in koliko truda in borbe je bilo treba, da je dosegla naša stranka sedanjo višino in veličino. Teror policije nas danes sili, da stopimo iz rezerve v interesu morale in avtoritete stranke in da povzdignemo glas v zaščito ogrožene politične svobode in državljan-skih pravic. Zato pozivamo vse, da pojdejo 11. septembra na volišče in izvrše svojo državljansko dolžnost.

MARINKOVIĆ PRIDE NA BLEJ.

Beograd, 31. avgusta. Minister zunanjih poslov dr. Voja Marinković odpotuje zvečer na Bled, da obvesti kralja o delu Lige narodov. Odtod bo nadaljeval svoje potovanje v Ženevo. Pri Marinkoviću je bilo včeraj več poslancev, med njimi tudi angleški, češkoslovaški in rumunski.

ZARA S PEPELOM SACCA IN VAN-ZETTIJA ZARUBLJENA.

Boston, 31. avgusta. Pogrebno društvo je zarubilo žaro s pepelom Sacca in Vanzettija, dokler ne bodo plačani stroški za pogreb in vpepelitev, ki znašajo 700 dolarjev.

Neodvisna gospodarska lista.

Danes bo vložena še ena lista za ljubljanske občinske volitve in sicer neodvisna gospodarska lista.

Nosilec liste je dr. V. Gregorič, zdravnik v Ljubljani.

Na prvih mestih pa so:

Franc Peterca, trg. in pos.,

Rudolf Šimnovec, pis. pomočnik,

inž. Debelak,

dr. Josip Hacin,

Stane Vidmar,

Viktor Meden, trg.,

inž. Alojz Hočvar,

Simon Kmetec,

Mihajlo Guštrin in

Anton Škraba, posestnik iz Crne vasi.

Neodvisna gospodarska lista je jasen dokaz, da je vsa Ljubljana sita klike SDS in zato so na tej listi tudi najnovejši disidenti SDS.

Ce vložne danes svojo listo še združeni dekalisti in bernotovci, potem bo v Ljubljani za občinske volitve šest list in sicer: SLS, socialistična, SDS, NRS, neodvisna gospodarska lista in združena delavska.

LORD ROTHERMERE NADALJUJE

London, 31. avgusta. Lord Rothermere je napisal v »Daily Mailu« nov članek, v katerem napada trianonsko pogodbo in izjavlja, da ne zahteva nič drugega kakor da se trianonska pogodba popravi po načelih, po katerih je sklenjena versailleska pogodba. Ako se je lahko izvedel plebiscit v Šleziji, se mora izvesti tudi na Slovaškem, Erdeljskem, v Bački in Banatu. Ako bi bila trianonska pogodba izdelana po istih načelih kot versailleska, se danes ne bi nihče pritoževal. Če pa bi se Madjari vendarle pritoževali, bi bili v krivici in bi se nihče na to ne oziral.

Češkoslovaški je žrtvovan 3 milijone avstrijskih Nemcev in čez 1 milijon Madjarov. Na Koroškem je šlo za kakih 50 do 60 tisoč Slovencev. Ne sme se dovoliti, da se kratijo pravice tujega lastništva kakor to izvaja Češkoslovaška na Slovaškem in Rumuniji na Erdeljskem. Vsaka pravna in kulturna država spoštuje lastniške pravice. Češkoslovaška in Rumunija sta navezani v svojem razvoju na kredit od zunaj in naj si dobro pogledata, kje ga bosta dobili. Ni govora o tem, da se obnovi Madjarska v starih predvojnih mejah, pač pa mora dobiti tiste kraje, kjer so Madjari v večini.

V TURČIJI BODO NOVE VOLITVE.

Angora, 31. avgusta. Ministrski svet je imel včeraj dolgo sejo pod predsedstvom Mustafe Kemal paše in ob sodelovanju predsednika parlamenta. Misli se, da se je na seji razpravljalo o novih parlamentarnih volitvah.

PRAVILNO!

Zagreb, 31. avgusta. Sinočnja seja upravnega odbora Jugoslovenskega Nogometnega Saveza je razpravljala o težkem incidentu ena tekmi WAC proti Jugoslaviji v Beogradu. Sklenjeno je, da se Jugoslavija suspendira tako dolgo, dokler se ne izvede preiskava in se ne ugotove krivci. O tem je bil obveščen beograjski Nogometni Podsavez z nalogom, da uvede preiskavo in o rezultatu obvesti JNS. O tem je bila obveščena tudi Avstrijska Nogometna Zveza.

aradi nesportnega pisanja beograjske »Pravde« je bilo sklenjeno, da se temu tislju odvzame brezplačna novinarska izkaznica.

Demokratski izvrševalni odbor in slovenski davidovičevci.

Izvršilni odbor demokratske stranke je smatral za potrebno, da je na svoji zadnji seji nastopil proti skupni kandidaturi listi davidovičevcev in radikalov v mariborski oblasti. Z naslodo in velikim veseljem so zagrabili ta sklep slovenski esdeesarji, z neumnostjo in začudenjem pa ga je sprejela ostala javnost. In to po pravici, kajti bolj nesmiselnega sklepa izvrševalni odbor Davidovičevcev demokratske stranke res ni mogel storiti in s svojim sklepom je škodoval samo sebi in svoji stranki.

Predvsem bi mogel izvrševalni odbor DS razumeti vsaj to, da nima pravice očitati svojim pristašem, zveze z radikali, če je sam z njimi zvezan. Kar je dovoljeno nemu, to mora biti dovoljeno tudi drugemu in če je izvrševalni odbor drugega mnenja, potem to samo dokazuje, da ne ve, kaj je demokracija.

Fa izvrševalni odbor D. S. je zagrešil še mnogo težje napake. Sklicuje se na to, da je dobila demokratska zajednica l. 1925 več glasov ko pa radikali in da bi moral biti zato nosilec skupne liste demokrat. Navidezno je vse to prav lepo, v resnici pa je stvar čisto druga. Predvsem bodi povedano, da je dobila tedaj več glasov demokratska zajednica, ne pa demokratska stranka in NSS, ki je tedaj bila v demokratski zajednici ni danes več v celoti. Račun je torej napačen. Pa ne samo v tem pogledu.

V dveh letih se v politiki marsikaj zgodi in tako n. pr. tudi g. Davidovič ne bi bil danes v tem lepem položaju, kakor je, če bi živel še stari Pašič. V tem slučaju ne bi imel g. Davidovič prav nobene prilike, da bi vstopil v volilno vladno zato, da ne bo nasilja. Tudi v mariborski oblasti se je v dveh letih marsikaj izpremenilo. Z izredno poštvalnostjo so l. 1925 slovenski davidovičevci vodili boj za zmago demokratske zajednice in le premnogi od njih so bili vsled tega kruto preganjani. Niti enkrat pa ni čutil izvrševalni odbor D. S. potrebo, da bi na-

stopil v obrambo teh ljudi, ki so se za njegovo stranko žrtvovali in storjene krivice pod vladno P. P., so morali popravljati Radicevci in radikali. Tedaj je bil čas, da nastopi izvrševalni odbor, tedaj je bila njegova naloga, da se zavzame za svoje ljudi, toda tedaj tega ni izvrševalni odbor storil, danes pa deli prazne in smešne lekcije.

Nikdar se ni vodstvo demokratske stranke spomnilo v teh dveh letih svojih slovenskih pristašev, in vendar so ti ostali zvesti, ker so bili prepričani, da je njih zvestoba državi v korist. Čeprav pa so ostali zvesti, pa brez vsake podpore od vodstva stranke niso mogli napredovati in zato je sklicevanje izvrševalnega odbora na številke iz l. 1925, samo obsodba njegovega lastnega dela.

Sklep izvrš. odbora dokazuje, da ta niti najmanj ne pozna slovenskih razmer, ali pa posluša ljudi, ki mu suflirajo stvari, ki morejo demokratski stranki samo škodovati. Zato bi izvrševalni odbor dobro storil, če bi povedal, kdo je predlagal in kdo utemeljeval ta nesrečen sklep. Morda bo potem tudi izvrševalni odbor prišel do mnenja, da je naselil intrigi.

Grdo nehalnost do svojih zvestih pristašev pomeni sklep izvrševalnega odbora demokratske stranke in vso pravico bi imeli slovenski davidovičevci, da bi z ozirom na ta sklep izjavili vse konsekvence. Zlasti še, ko je izdal izvrševalni odbor svoj sklep ne da bi preje slišal mnenje slovenskih davidovičevcev.

Ce kljub temu ostanejo slovenski davidovičevci zvesti svoji stranki in če kljub temu pozabijo na izjavo g. Timotijevića, na vse dvehletno zanemarjanje Slovenije in tudi še na zadnji napad, ki je le v interesu SDS, potem store to predvsem le vsled tega, da nauče izvrševalni odbor, kaj je strankarska disciplina in kako se občuje s pristaši stranke.

In to lekcijo naj si vzame izvrševalni odbor k sreči. Slov. davidovičevci.

Politične vesti.

Velik vtis je napravila izključitev g. Vukičevića iz radikalne stranke v »Slov. Narod«. Ne dvomimo, da bo še večji vtis napravila v »Novi Dobi« in že celo velik v »Domovini«. Je to čisto naravno, ker je to pač poslednja nada gospodov esdeesarjev, da jim 11. septembra vendarle še ne bo zaklenkal mrtvaški zvonec. Žalibože pa ni napravila ta »izključitev« prav nobenega vtiša v politično informirani javnosti in še manj v množicah radikalnih volilcev. Je namreč že stara stvar, da ni med g. Vukičevićem in glavnim odborom radikalne stranke pravega prijateljstva in sicer zato, ker g. Vukičević noče nobenega prijateljstva s tem odborom, pa čeprav si je gl. odbor silno trudil, da si to prijateljstvo pridobi. Eden glavnih namenov sedanje volilne borbe je namreč tudi obračun s pašičevci in g. Vukičević te svoje namere ni nikdar skrival. Zato je naravno, da je pašičevski glavni odbor bil proti g. Vukičeviću. Zato smo tudi že nešteto krat čitali, kako bo ta okrnjeni gl. odbor obračunal z g. Vukičevićem, toda minula je seja za sejo in nikdar se ni to zgodilo. Pašičevci so pač še vedno upali, da jih bo vlada pardonirala. Toda to se ni zgodilo in na koncu ni pašičevcem preostalo nič drugega, ko da naredi veliko gesto in »izključijo« g. Vukičevića iz stranke, ker jim je ta izključil volilne uspehe. Da so na to veliko, a prazno gesto, naselili naši esdeesarji, je le naravno, saj so oni v čisto istem položaju, ko njih bivši zavezniki — pašičevci. — Do 11. septembra tudi lahko pašičevci še nadalje delajo mogočne vtise po redakcijah esdeesarskih listov, samo žalibog te redakcije samo ravno tako ne morejo narediti na volivce nobenega vtiša, ko gospodje pašičevci. Zato je naravno in pravilno, da so se na isti liniji našli vsi, ki bodo po 11. septembru brez mandatov.

Dr. Trumbić o položaju Hrvatov v državi. Na skupščini Hrvatskega bloka v Orljaku je dr. Ante Trumbić govoril o položaju Hrvatov v Jugoslaviji. Očrtal je splošno politično situacijo in izjavil, da se je na mesto parlamentarizma in ustavnosti razvila pri nas neustavnost. Sam Vukičević obtožuje dosedanje vlade, ker niso spoštovale ustave. Razvila se je srbska nadvlada, brez stabilnosti in brez izboljšanja uprave. Hrvati so postavljeni v položaj popolne nemočnosti, da so brez moči proti hegemoniji srbskih strank. Vsi predsedniki od 27. dosedanjih vlad so bili Srbi. Justični minister in bivši predsednik vrhovnega sodišča v Srbiji, je izjavil nedavno v Kragujevcu, da je bila sprejeta vidovdanska ustava zato, da se utrdi in zagaruja premoč srbskega naroda v državi. Niti vlada, niti demokraci in niti radikali niso desavuirali te izjave. Posledice takega režima se vidijo tudi v neenakosti davkov. Prejani plačajo 6 - krat več davkov kot Srbi za iste predmete. Hrvati niso šli v državo kot prosjaki, nego kot narodni element s pošteno preteklostjo in očuvano državno individualiteto. Hrvatom je najprej treba, da jim bo garantirana enakost s Srbi, a potem bi bilo mogoče govoriti o režimu, v katerem bi tudi sodelovali. Hrvati so videli na Radiću, da se ni prišel čas, ko bi smeli sodelovati v vladi. Tudi sedanja kombinacija ne bi zadovoljila Hrvatov, nego bi jih izkoristila in kompromitirala, potem pa iz vlade odslovila, kot Radića. Hrvatski narod zapuša Radića, ker je izgubil v njega vero, ali hrvatski federalisti vodijo še naprej svojo borbo. Menjati je treba sedanjo ustavo in dati Hrvatom samostojnost s saborom in vlado v Zagrebu.

Italija se vznemirja radi naše pogodbe s Francijo. »Giornale d' Italia« registrira poročilo francoskih listov o predstojećem zaključku francosko - jugoslovanske zveze in prijateljske pogodbe. Iz pisanja »Giornale d' Italia« se jasno razvidi, da Italiji niso všeč naši prijateljski odnosi s Francijo. List piše, da bo pogodba med Francijo in

našo državo podpisana in za časa ženevskega zasedanja Zveze narodov v Ženevi.

Pred zasedanjem Zveze narodov. Kakor poročajo listi bo nemška vlada na svoji prvi seji še enkrat razpravljala o zunanje politični položaju v zvezi z zasedanjem Zveze narodov. Vlada pa čaka še na oficiole sporočila o znižanju četa v Porenju. Ker je že bilo v vladi doseženo popolno soglasje z naziranjem kancelarja o zunanje političnem položaju, se kancelar vladne seje ne bo udeležil. Sicer pa berlinski krogi ne pričakujejo, da bi prišlo na zasedanju Zveze narodov od kakih senzacij. Načelne važnosti bo samo razsodba o sporu med Rumunijo in Madjarsko zaradi razlaščenih veleposelstev. Plenum Zveze narodov, ki se sestane po zasedanju Sveta, se bo baval predvsem z rezultati gospodarske konference. Na plenarni seji bo podal dr. Stresemann tudi nemško mnenje o razorožitvenem programu. Večje važnosti pa bo sestanek zunanjih ministrov, na katerem se bo zlasti obravnavalo vprašanje izpraznitve Forenja in pa nadaljevanja v Locarnu začete politike. Splošno se povdarja, da Nemci sicer niso navdušeni nad sklepom, da se zniža posadka v Porenju samo za 10.000 moč, vendar pa v polni meri uvažujejo težko stališče Brianda in so zato z doseženim rezultatom zaenkrat zadovoljni.

Vprašanje carinske zveze v Evropi na medparlamentarni konferenci. Mednarodna parlamentarna konferenca se je bavila tudi z vprašanjem carinske unije v Evropi. Poročevalec komisije Treub iz Holandske je poročal, da komisija noče iznesti programa za evropsko carinsko zvezo, ker je večina držav za zaščitne carine. Komisija samo apelira na vse delegacije, da v svojih parlamentih čimprej nastopijo za carinsko unijo. Madjarski delegat se je izjavil za vzajemno in edinstveno carinsko tarifo in nomenklaturu. Georgescu iz Rumunije je izjavil, da bo na prihodnjem kongresu predlagal edinstveno uvedbo enotne valute. Francoski delegat Borel pa je izjavil, da je ta ideja utopična. Evropa je vsled svetovne vojne še vedno izčrpana in zato se ne sme spuščati v take eksperimente. Lawrence, zastopnik Anglije, je dejal, da sta gospodarska borba in konkurenca glavna vzroka vseh vojn. Povratek k svobodni trgovini je edino sredstvo, da se napetosti omilijo. Nemški delegat Schneider je naglasil, da pomenijo govori francoskih in belgijskih delegatov težnjo k izravnavanju gospodarskih interesov. Zaključenje nemško-francoske trgovinske pogodbe je že en korak na tej poti. Obsojati pa je treba gospodarski boj med Poljsko in Nemčijo. Izvesti je treba svobodno trgovanje. Avstrijski delegat dr. Waiss in svetovalec Födermayer sta se istotako zavzela za pozitivno ureditev gospodarskih težnj evropskih držav. Vodja ameriške delegacije, Burton, je razlagal težkoče ustvarjanja takih zvez. Najvažnejši pa je bil govor francoskega delegata Louchera, znanega finančnega strokovnjaka, ki je dejal, da je glavni vzrok gospodarski krizi v Evropi ta, da se neprestano skriva spoznanje, da ni mogoče prenašati znatne vsote iz ene države v drugo in da se ne vodi zunanje trgovine. Loucher je nadalje izjavil, da je evropski gospodarski problem v najožji zvezi z vprašanjem razorožitve. Ni mogoče rešiti nobenega problema od teh dveh, če se ne reši vprašanje sigurnosti narodov. Zato je Francija že l. 1924 precizirala na konferenci v Ženevi svoje stališče: sigurnost potom dogovora arbitražnih sodišč in obveznosti narodov, da se združijo proti napadalcu. O vprašanju evropske carinske unije je bilo potem sprejeta resolucija, ki jo je predlagala komisija.

Za revizijo trianonske mirovne pogodbe. Poleg akcije lorda Rothermeera, ki jo je začel v »Daily Mailu« in »Daily Telegraphu« za revizijo trianonske mirovne pogodbe se odločno zavzema za revizijo tudi »Wee-

Napredna gospodarska lista.

za obč. volitve v Ljubljani je bila danes vložena. Dobila je četrto mesto. Nosilec liste je g. dr. Vladimir Ravnihar. Napredno gospodarsko listo so sestavili radikali, narodni -

KANDIDATI:

- DR. VLADIMIR RAVNIHAR, Knaflijeva ul. 10, odvetnik;
- DR. MIROSLAV LUKAN, Pred Škofijo 15, pos. in veliki župan v p.
- ANTON MALGAJ, Knezova ul. 235, pleskarski mojster.
- MILAN PATERNOSTER, Prisojna ul. 3, direktor računovodstva deleg. min. financ.
- ING. MUELLER - PETRIČ, Kolodvorska ulica, višji žel. uradnik.
- FRAN RAVNIHAR, Linhartova ul. 125, tes. mojster in pos.
- MIHAEL AMON, Beethovnova ul. 16, državni uradnik in hišni posestnik.
- JAKOB BABNIK, Na Taboru, hišni posestnik in instalater.
- JOSIP GAGELJ, Cankarjevo nabrežje, trgovec.
- PAVEL DEZMAN, Lepodvorska u. 232, žel. uradnik.
- JOSIP DERMOTA, Lepi pot 6, fiz. tehnik.
- IVAN PETRIČ, Aleksandrova c. 30, nadučitelj v p.
- IVAN ROSTAN, Stari trg, fin. računski svetnik.
- DR. IVAN MODIC, Gradišče, 10 odvetnik.
- JOSIP CIHLAR, Vodovodna cesta št. 1, tovarnar.
- ING. GUSTAV ZEMANEK, Gorupova ul. 17, pos. in strojni inženir.
- KAREL SCHLEHAN, Florijanska ulica 27, inšpek. tob. tov. v p.
- FRANC LICHTENEGGER, Kavškova c. 250, železn. uslužbenec.
- RRANJO ZEMILJA, Medvedova ul. 8, žel. uradnik.
- MILKO HOJAN, Sv. Petra nasip 71, zasebni uradnik.
- ALOJZ SOJER, Lepodvorska ulica 34, žel. ključ.
- VINKO ROJC, Rimška c. 20, zav. uradnik.
- ANTON KORBAR, Celovška cesta 32, trgovec.
- DR. PAVEL BREŽNIK, Levstikova ul. 19, profesor.
- JOSKO BITENC, Zrinjskega c. 8, rač. uradnik.
- JOSIP BABNIK, Dunajska cesta 47, zas. uradnik.
- ANTON KOS, Vodmatski trg 3, pozlatar.
- ANTON ROGELJ, Tabor 1, trgovec.
- VOJTEH VARDJAN, Dunajska cesta 33, šped. ravnatelj.
- FERDINAND BABSEK, Slomškova ul. 8, žel. uradnik.
- ANTON DEZMAN, Knezova ul. 262, žel. uslužb.
- MILOS KATIČ, Resljeva c. 12, poštni uradnik.
- ANDRIJA V. JOVANOVIČ, Celovška c. 14, družabnik.
- IVAN GORJANČ, Vilharjeva ulica 2, žel. strojnik.
- JOSIP PETRIČ, Cesta v Rožno dolino, strojnik v p.
- JOSIP KORZUN, Zaloška c. 13, poštni uslužbenec.
- ALFONZ PRAUNSEIS, Dunajska cesta 66, poštni odprav. v p.
- IVAN ROBAS, Škofja ul. 19, žel. v pok.
- IVAN KOS, Bohoričeva ul. 33, trgovec.
- VALENTIN HANZIČ, Celovška cesta 41, železničar.
- IVAN SLANOVIC, Hrenova ul. 7, ključavničar.
- IVAN ANTON PETROVIČ, Kolodvorska ul. 29, natakar.
- IGNAC GROSELJ, Černetova ul. 304, žel. uslužb.
- JOSIP RUS, Zibertova ul. 30, član opere.
- PAVEL PLENIČAR, Frankopanska c. 23, žel. uradnik.
- ANTON DOKTORIČ, Gosposka ulica 3, sluga.
- OROSLAV ILESIC, Aleksandrova c. 10, žel. uradnik.
- FRAN ROZMAN, Dunajska c. 47, upokojenec.
- CIRIL PONIČVAR, Masarykova c. 1, žel. uradnik.

NAMESTNIKI:

- FRAN STARIN, Dolenjska cesta 11, višji davčni upravitelj.
- ANTON RUPNIK, Verovškova ul. 299, žel. strojnik.
- DR. BOGDAN KURBUS, Ul. stare pravde 2, poštni uradnik.
- ANDREJ FURLAN, Streliška ul. 9, državni uslužbenec.
- DR. ROMAN RAVNIHAR, Gledališka ulica 10, odvetn. koncip.
- ALBIN ZOR, Celovška cesta 62, železničar.
- ALEKSANDER ZORN, Zitnikov ul. 20, akademik.
- PETER KOJCANČIČ, Zalokarjeva c. 12, kinoooperater.
- LEOPOLD SENCAR, Masarykova c. 12, žel. strojnik.
- FRANC LEGAT, Gosposvetska cesta 4, poštni uradnik.
- DRAGO ROŽANC, Breg 20, žel. uradnik.
- JOSIP PREGELJ, Zaloška c. 13, zvaničnik.
- IVAN PLANINC, Gradišče 11, drž. uradnik.
- ARNOŠT GIOZENTO, Gosposvetska c. 13, žel. uradnik.
- ALOJZIJ KURET, Zibertova ul. 27, državni uradnik.
- STANKO OSTERC, Streliška ul. 10, ključavničar.
- IVAN SCHROTT, Medvedova ul. 8, žel. delavec.
- ANTON BENEGALIJA, Poljanski nasip 40, krojač.
- LUKA JEZA, Cesta v mestni log 21, železničar.
- IVAN STRUKELJ, Celovška cesta 51, postajni železniški zvaničnik.
- IVAN KONIC, Dermotova ul. 26, sedlarski pomočnik.
- ANTON ZAJC, Resljeva c. 20, železniški uradnik.
- JAKOV WERK, Zoisova c. 1, zav. uslužbenec.
- PAVEL GRČAR, Tržaška c. 12, višji kontrolor tobačne tovarne.
- KAROL ZUPANČIČ, Ilirska ulica 29, železniški uradnik.
- EMIL AUGUSTIN, Jernejeva ulica 8, tovarnar.
- IVAN RUS, Zibertova ulica 30, železniški uradnik.
- STANE KUNC, Tržaška cesta 43, fotograf.
- IVAN ČISTAR, Zibertova ul. 29, žel. paznik.
- ANTON KOPRIVEC, Krakovski nasip 4, davčni upravitelj v p.
- IVAN FABIJAN, Sp. Šiška, baraka, žel. uslužbenec.
- MAKS KALAN, Gasilska c. 8, krojaški pomočnik.
- OSKAR MISLEJ, Zrinjskega cesta 6, železniški uradnik.
- IVAN ZGONC, Vidovdanska ul. 12, državni uradnik.
- PETER STEPANČIČ, Celovška c. 96, železničar.
- RADO KOBE, Rimška cesta 7, uradnik.
- PETER CEROVAC, Vidovdanska c. 2, železn. zvan.
- PAVEL OBLAK, Linhartova ulica 25, stroj.
- KAROL BLAŽ, Vogelna ul. 9, železniški uradnik.
- LUDOVIK KRŽISNIK, Streliška ul. 7, državni uslužbenec.
- FRANC PRAINTZ, Karlovška cesta 10, železničar.
- IVAN KLAČOČAR, Kette - Murnova cesta 16, delavec.
- RUDOLF ZALAR, Cerkvena ulica 11, železn.
- STANISLAV ŠTRUKELJ, Razlagova ul. 12, ključ. pomočnik.
- PETER URŠIČ, Opekarska c. 12, žel. uslužbenec.
- RUDOLF EISELT, Frankopanska c. 20, želez. ključavničar.
- VINKO JEGLIČ, Železnikarjeva c. 245, žel. brzojav.
- ALFONZ ZAVRŠNIK, Ravniharjeva ul. 9, zasebnik.

kly Dispatch«. Ta list se zavzema za madjarske manjšine v Češkoslovaški in Rumuniji in piše, da se bo bržkone za to zavzel sam zunanji minister Chamberlain na predstojećem zasedanju Zveze narodov v Ženevi. Na ta način bo Chamberlain zaslužil naziv »angelja miru« v Evropi. — »Weekly Dispatch« trdi, da se mora rešiti vprašanje madjarskih manjšin v Češkoslovaški in Rumuniji, ker Češkoslovaška in Rumunija ogrožata mir v srednji Evropi (!!). Prva dolžnost Chamberlaina bo, da bo z vsemi sredstvi delal na to, da se izreče revizija trianonskega mirovnega dogovora, ker se more samo na ta način (?) ustvariti red in stabilnost v srednji Evropi in ohraniti svetovni mir.

Pred obnovitvijo trgovinskih odnosov med Anglijo in sovjetsko Rusijo. Obe državi čutila močno potrebo po zopetni upostavitvi trgovskih odnosov. To stremljenje javno dokazuje govor angleških in sovjetskih politikov. Baldwin, angleški premier, je v nekem svojem govoru na škotskem dežalu, da je Anglija pripravljena tudi v bodoče trdati, da se mora rešiti vprašanje madjarskih manjšin v Češkoslovaški in Rumuniji, ker Češkoslovaška in Rumunija ogrožata mir v srednji Evropi (!!). Prva dolžnost Chamberlaina bo, da bo z vsemi sredstvi delal na to, da se izreče revizija trianonskega mirovnega dogovora, ker se more samo na ta način (?) ustvariti red in stabilnost v srednji Evropi in ohraniti svetovni mir.

dostniga varstva, da ne bo uganjala nobene propagande v Angliji, ni vzroka, da se ne bi mogli obnoviti trgovski odnosi med obema državama.

KRATKE VESTI.

Nad belgijskim pristaniškim mestom Rotterdamom je proglašen vsled večnih nemirrov zaradi justifikacije Saccu in Vanzeltija preki sod.

Lord Robert Cecil je izročil ministrskemu predsedniku svojo demisijsko kot delegat Vel. Britanije pri Zvezi narodov. Baldwin je njegovo demisijsko sprejel.

Japonska vlada je odpoklicala svoje čete iz Santunga. Vsled zmage Čangcolina smatra očividno svoje posestno stanje v Mandžuriji za zasigurno.

Za sovjetskega poslanika v Varšavi bo imenovan Bogorukov, član moskovskega zunanega oddelka. Poljska vlada je na njegovo imenovanje že pristala.

Med. univ. dr. France Virant

Miklošičeva cesta štev. 18/II.

ordinira zopet od 1. do 3. ure za notranje, kožne in spolne bolezni.

Dnevne vesti.

ZAKAJ TO?

Ko je izvedela javnost o polomu Slavske banke, so nekateri listi silno pridno pisali, kako da sta poloma krivi samo Landerbanka in pa Trboveljska premogokopna družba. Obenem so ti listi poudarjali, da morata ta dva zavoda povrniti upnikom ves denar, ker ti ne bi vložili denarja v Slavensko banko, če ne bi znali, da sta ta dva močna zavoda tako zainteresirana na Slavenski banki.

Od tedaj so minili že meseci in nihče več se ne spominja ne Landerbanke in Trboveljske premogokopne družbe.

Ali so mar bile prve vesti netočne? Ali pa so morda vloge vlagateljev že zagisurane?

A najlepše je to, da smo tik pred volitvami in vendar živimo tako lepo idilo.

Zakaj neki?

— Cenjenim naročnim sporočamo, da smo v srhu poravnave tekoče naročnine današnji številki priložili položnice. One cenjene naročnike, ki so za vnaprejšnji plačali, prosimo, da bi oddali položnice svojim znancem in prijateljem, da se na naš list naroče.

— Odhod bivšega grškega kralja z Bleda. Kot znano, sta se mudila zadnje tedne na Bledu kot gosta kralja Aleksandra grški kralj Jurij in njegova soproga Olga. Predvčerajšnjim zvečer sta se vrnila bivši grški kralj in njegova soproga v Bukarešto.

— Prosvetni minister na Bledu. Včeraj se je pripeljal preko Ljubljane na Bled prosvetni minister dr. Ninko Perič. Popoldne je sprejel ministra v daljši avdijenci kralj. Minister je predložil kralju daljši ukaz o imenovanju, napredovanju in premetitvah srednješolskih profesorjev in učiteljev na meščanskih in osnovnih šolah.

— Naš novi poslanik v Budimpešti. — Madjarska Rada je obvestila ministrstvo zunanjih poslov, da je dala agrament za novopostavljenega našega poslanika v Budimpešti Jovana Dučiča, dosedanjega posrednika poslov v Kairi.

— Reaktiviranje upokojenih uradnikov. Državni svet je izdal odlok, na podlagi katerega se upokojeni uradniki ne morejo na lastno prošnjo vrniti na mesta, ki jih zavzemali pred upokojitvijo, če nimajo za to kvalifikacije, ki jo zahteva sedanji uradniški zakon.

— Zgradba nove kovnice: Gradbena dela nove kovnice denarja Narodne banke na Topčideru so se začela. Kovnica bo gotova leta 1928 in bo zgrajena po najmodernejših načrtih.

— Oglas. Dne 25. avgusta se je vršil v Ljubljani ustanovni občni zbor »Moderne Galerije«. Potreba po ustanovi, ki bi nudila živim umetnikom vso zaslonbo v moralnem, pa tudi v materialnem pogledu, je rotila misel za ustanovitev Moderne Galerije. Obča potreba po javnem forumu za pojave sodobne umetnosti dovoljno utemeljuje ekstenzivno upravičenost Moderne Galerije. Ona je tedaj hraniteljica vrednot, ki jih je sodobna umetnost dandanes že dovršila, pa tudi propagandistična organizacija za umetniške pojave, ki sproti nastopajo. Podpisnemu odboru je čast in dolžnost opozoriti javnost na to prepotrebno ustanovo ter prositi za vsestransko podporo. Vsako pojasnilo v zadevah Moderne Galerije daje tajnik, gospod dr. Lav. Vavpotič, odvetn. konc., Ljubljana, Kralja Petra trg 2 (dr. Kandare), kjer se sprejemajo tudi prijave članov ter poverjenikov. — Odbor »Moderne Galerije« v Ljubljani.

— V informacijo staršev se sporoča, da se bo vršil pouk v I. do IV. razredu državne realke tudi v šolskem letu 1927/28 povsem po istem učnem načrtu, kot na obeh državnih realnih gimn. v Ljubljani. Na humanističnih gimnazijah (I. drž. v Ljubljani in škofijska v Št. Vidu) kakor tudi v V. do VII. razredu državne realke v Ljubljani se bo vršil pouk povsem po dosedanjem učnem načrtu (odlok ministrstva S. N. br. 24.731 z dne 18. avgusta 1927.).

— Sprejem učencev v davkarsko šolo v Beogradu. V državno davkarsko šolo v Beogradu se sprejme letos 50 učencev s štipendijo in 10 učencev brez štipendije. Kar se tiče predstudies, se zahteva šest razredov gimnazije ali pa realke. Vpisovanje bo 15. septembra. Predavanja se prične dne 1. oktobra t. l.

— Iz prosvetne službe. Za profesorja francosine na srednji tehnični šoli v Ljubljani je imenovan profesor na gimnaziji v Požegi Boris Jaklič.

— Iz poštne službe. Poštni uradnik v Sarajevu, Slovenec Anton Čebašek je stalno upokojen.

— Imenovanja učiteljev v mariborski oblasti. Ministrstvo prosvete je imenovalo: Ano Hasl, roj. Žihar, učiteljico v Cirkoveah, srez Ptuj za učiteljico v Ptuju ter jo priredil pisarni srezkega šolskega nadzornika v Ptuj; Bolle Frana, šolskega upravitelja v Gornji Ponikvi za kontrakt. šolskega upravitelja na Ponikvi, srez Šmarje; Ano Dolenc, učiteljico v Odrancih, srez Dolnja Lendava, za učiteljico v Št. Petru na Medvedjem selu, srez Šmarje; Wusser Ljudevita pri Sv. Antonu v Slovenskih gorah za učitelja v Virštanju, srez Šmarje; Smodič Antona pri Sv. Barbari v Halozah za učitelja na Hajdini, srez Ptuj; Fris Alberta v Hajdini za učitelja v Ptuj na deški okoliški šoli; Elsnik Marjo v Vuzenici za učitelja v Puconcih srez Murska Sobota; Poznik Ano, roj. Hočevar v Sevnici za učiteljico v Ptuj na deški okoliški šoli; Cjak Srečko v Sebeborcih za učitelja v Martjancih, srez Murska Sobota; Bernot Nado v Trakovi za učiteljico v Pušavi, srez Maribor, desni breg. Vsi navedeni morajo službo nastopiti dne 1. septembra tekočega leta, drugače jim preneha služba, tudi če do takrat ne dobe uradnega dekreta.

— Sprejem učiteljskih abiturientov v državno službo in postavljenje za učitelje.

Ministrstvo prosvete je sprejelo v državno službo in postavilo za učitelje naslednje abituriente učiteljske: Radovana Cvetka v Sv. Jakob v Slov. Goricah, Silvestra Košutnika v Rečici ob Savinji, Janka Kikla v Ruše, Ludovika Mašata v Prevalje, Stanislava Dominka v Pečici, Otona Bajdeta v Maribor I. deška osnovna, Antona Ermenca v Mežico, Bogdana Zolnirja v Ribnici na Pohorju, Jožefa Zorna v Malo Nedeljo, Bogdana Krambergerja v Petrovcih, Maksa Tomažiča v Sv. Stefan, Jakoba Štefančiča v Konice, deška osnovna, Cirila Mohorka v Čadram, Josipa Tratarja v Sv. Križ pri Ljutomeru, Borisa Stresa v Prevalje, Milana Ferjana v Šmarje pri Jelšah, Pavlino Strehovec v Malo Nedeljo, Leopoldino Ozvatič v Sv. Jurij ob Pesnici, Jožefo Čretnik v Sv. Ilj pri Velenju, Silvo Rojnik v Petrovcih, Bogomiro Podboj v Slovenjgradec, Maksimo Hauptman v Kamnino, Marijo Urankar v Sele-Vrhe, Marijo Röck v Kostivnicu, Štefko Pogačnik v Gornjo Lendavo, Marijo Ostrc v Sv. Andraž v Halozah, Antonijo Urbas k Sv. Marjeti pri Ptuj, Elviro Borko v Kuzdobljanje, Marijo Kurbus v Sv. Vid pri Ptuj, Marijo Gorup na Pragersko, Franjo Čonč v Marenberg, Danico Gruden v Sv. Križ pri Ljutomeru, Ado Antonac v Cirkoveh, Alojziju Urbaj v Sv. Jurij ob Iaboru, Filomeno Aleksič v Carikoveh, Franjo Kovač v Sv. Lenart pri Vel. Nedelji, Kristino Jančar v Sv. Tomaž pri Ormožu, Jadvigo Kavčič v Trbnje, Nežo Verbec v Zreče, Marijo Rojnik v St. Janž na Dravskem polju, Zoro Puppis v Vurberg, Janeza Roškerja v Sv. Benedikt v Slov. goricah, Nežo Rošker v Vučju vas, Cecilijo Prelog na Polenšak, Avreljia Roja v Sv. Martin pri Vurbegu, Karla Praha v Sv. Jurij ob Ščavnici, Avreljio Regoršek v Selnico ob Dravi. — Imenovani morajo nastopiti svojo službo 1. septembra t. l., čeprav do takrat še nimajo v rokah službenih dekretov.

— Razmestitev absolventov nižjega tečaja višje pedagoške šole v ljubljanski oblasti. — Ministrstvo prosvete je razmestilo absolvente nižjega tečaja višje pedagoške šole v ljubljanski oblasti sledeče: Franciško Zorec in Antonijo Artel v Brežice, Zofijo Verbančič in Valerijo Ivanc na Jesenice, Ivanko Prosenec in Jožico Premrov v Krško, v Ljubljano na II. deško Franca Rupnika, Ivano Kunc v Rakek, Maksimira Rožmana in Ladislava Vaniča v Ribnico, Milo Bežek v Trbovlje, Terezijo Dokler, Cirilo Zupanec in Tomaža Zargaja v Trzin, dodelilo Josipa Pahorja iz Marenberga v Ljubljano na I. deško meščansko, premestilo pa Heleno Potočnik s I. deške na I. deklisko v Ljubljani.

— Razmestitev absolventov nižjega tečaja višje pedagoške šole v mariborski oblasti. — Ministrstvo prosvete je razmestilo absolvente nižjega tečaja višje pedagoške šole v mariborski oblasti sledeče: v Celju na deško meščansko šolo Frana Janšovec in Ignaca Mlačnika, na deklisko Zinko Lovrec, v Sv. Lenart Milico Martinc, v Ljutomer Minko Kecej, v Maribor na deško meščansko Frana Martina in Josipa Rudeža, na I. deklisko Ljubo Pirkmaier, na II. deklisko Emo Kosl in Olgo Perme, v Mežico Rudolfa Godiča, v Ormož Fortunata Turka in Milico Senčar, v Ptuj na deško Vekoslava Strmšca in Dragotina Hasla, na deklisko Marjo Verhovnik, v Slovensko Bistrico Bogomira Bačiča in Teodoro Ličen, v Slovenjgradec Joska Trobeja, v Šoštanj Josipa Lekšeta, v Vojnik Angelo Lečnik.

— Mednarodni zoološki kongres. Začetkom meseca septembra se vrši v Budimpešti mednarodni kongres zoologov. Prosvetno ministrstvo je delegiralo na kongres kot zastopnika naše države dr. Borisa Zarnika.

— Prihod ameriških letalcev v Beograd. Včeraj popoldne ob 11.30 sta pristala na zemunskem aerodromu ameriška letalca Brosek in Schlee, ki se nahajata, kot je iz spornih poročil znano, na poletu okoli sveta. V ameriškem poslanstvu je bila njima na čast prirejena čajanka, zvečer pa sta bila Amerikanka gosta na banketu, ki ga je priredil minister general Hadžić na čast jugoslovanskim in poljskim letalcem, ki so se udeležili letalskega meetinga Male antante.

— Čuška ekipa na povratku. Naši letalci, ki so se udeležili mednarodne letalske tekme v Curihu so pristali včeraj na povratku v Zagrebu, kjer so jim priredili tovariši intimen banket. O pogrešanem letalu podpolkovnika Zivorada Petrovića še vedno ni nobenega sledu.

— Glad v Črni gori. Iz Cetinja poročajo: V Črni gori se je pojavil glad. V risanski občini je ena oseba od lakote umrla. Spridlo dejstva, da je zavladal v Bosni že sedaj, ob času želje glad ter se je bati za pozneje še hujega, je poslal oblastni odbor v Beograd svojega zastopnika, da zaprosi za hitro pomoč.

— Epidemija legarja v Beogradu, se še vedno širi. V zadnjem času je jela napadati bolezen zlasti otroke.

— Obtožnica zoper morilca svoje žene, ofic. Vugoreka v Zagrebu. Zagrebško državno pravdnništvo je vložilo zoper morilca svoje žene, ofic. Vugoreka, obtožnico v smislu § 136 k. z. Obtožnica slika dejanski položaj v glavnem sledeče: Kritičnega dne je zahteval Vugorek od svoje žene likalnik ter pričel likati. Medtem je prišlo med njim in njegovo ženo do prepira. Ko je bil prepričan, da je pograbil Vugorek revolver ter oddal na svojo mirno sedečo ženo prvi strel, ki je poškodoval ženo smrtonosno. Žena je zbežala z naporom zadnjih moči na verando. Takoj nato se je vrnila v sobo, nakar je oddal Vugorek nanjo še dva strela. Nato je pristopil Vugorek k njej, ji izbrisal z orožjem kri z obraza ter jo vprašal: Ali imaš sedaj dovolj? Obravnava se prične najbrže že v par dneh.

— Krvava tragedija v Markuševcu. Marija Pološki taji še vedno trdovratno, da bi bila

izvršila atentat na svojega priležnika, občinskega bilježnika Puntarića. Osumljenih in aretiranih je bilo že več drugih oseb, ki pa so dokazale svoj alibi ter jih je moralo sodišče zopet izpustiti. Indicije zoper Potoškijske se vedno bolj množe.

— Karambol avtomobil z vlakom pri Karlovcu. Te dni so se vračali z avtomobilom z izleta v okolico v Karlovec mestni komisar Kozma, njegova soproga, njegov 17letni nečak, gimnazijec Vlado Gašparac in gimnazij-ski profesor Izidor Martinič ter njegova soproga. Ob pol 10. uri zvečer, ko je hotel avtomobil pasirati železn. prelaz pri Hlovaču, je prišel nekdo tovorni vlak in prišlo je do katastrofalne karambole. Lokomotiva je vlekla avtomobil par metrov s seboj ter ga treščila končno v 6 metrov globok jarek. Sofer je ostal po čudnem naključju nepoškodovan, mestni komisar Kozma, njegova soproga in soproga profesorja Martiniča pa so odnesli vsak samo par lahkih poškodb. Profesor Martinič si je zlomil ključnico ter zaobil na glavi več težkih poškodb. Vlado Gašparac si je zlomil hrbtnico ter je poškodbam par ur nato v bolnici podlegel. Nesrečo je zakrivil prozni čuvaj Ignac Bancković, ki ni zaprl zavornice. Po zaslišanju je hotel pobegniti, kar pa se mu ni posrečilo. Policija ga je pridržala v zaporu.

— Strašen tajfun na Japonskem. Kot poročajo iz Tokia, je divjal te dni v provincih Nagasaki in Kucki katastrofalni tajfun, ki je porušil okoli 4000 hiš ter zahteval okoli 500 človeških žrtve. Se mnogo večje število oseb je odneslo težje ali lažje poškodbe. Ker je brzjavna in telefonska zveza prekinjena, podrobnosti še niso znane. Po dosedanjih poročilih se ceni škoda na preko 2.000.000 jenov.

— Levine z »Miss Columbijco« pobegnil. Predvčeraj je Levine z letališča Le Bourget s svojim aeroplanom »Miss Columbie« v pravem pomenu besede pobegnil. Okoli 11. ure popoldne se je pojavil na aerodromu, izjavil mehanikom, da hoče preiskusiti motor ter potegnil aeroplan iz hangarja. Nato je letel parkrat okoli aerodroma, nenadoma pa jo je odkuril v smeri proti Londonu. Poslali so sicer takoj za njim neki vojaški in neki civilni aeroplan, toda zasledovalci ga niso dohiteh. Kot poročajo iz Londona, je pristal Levine ob 15.53 v Croydonu. Ko so ga vprašali, zakaj je iz Pariza pobegnil, je odgovoril, da s francoskimi letalci ne more imeti nikdar ničesar več opraviti ter da bo poletel s svojo »Miss Columbie« sam nazaj v New York.

— 200 za lepro obolelih v Parizu. Po pravkar izdani uradni statistiki se nahaja v Parizu 200 za lepro obolelih. Spridlo nevarnosti infekcije zahteva javnost, da naj se za lepro oboleli koncentrirajo v posebnem taborišču.

— Usodepoln poizkus samomora. V Königsbergu je hotela te dni neka žena zastrupiti sebe in svoje tri otroke s svetilnim plinom. Zjutraj so našli njo in njene tri otroke v posteljah nezvestne. Prepeljali so jih v bolnico, vendar pa zdravniki dvomijo, da bi ostali pri življenju. Plin se je razširil v stanovanju v drugem nadstropju, kjer so našli tamkaj stanujočo zakonsko dvojico mrtvo.

— Kako je postal imitator žensk Billy — ženska. V San Franciscu se je odigrala te dni zanimiva tragikomedija. Mlada tipka Billy Tempest v New Yorku je sanjala že dolgo časa o tem, kako bi postala bogata in slavna. Po dolgem premišljevanju ji je šinila v glavo dobra misel. Obledela je moško obleko ter se peljala v San Franciscu, kjer se je predstavila ravnatelju nekega tamkajšnjega varijeteja z besedami: »Moje ime je Bill Tempest, imitator žensk.« Ravnatelju je »mladenič« ugajal, zato ga je takoj angažiral. Imitator žensk je žel fenomenalne uspehe. Njegovo ime je zaslovelo po vsej Ameriki. Vrh tega pa so jela deževati v njegovo hišo ljubavna pisma in ženitne ponudbe. Najhuje se je zaljubila vanj 40-letna milijonarka Lilian Grey. Energična dama je zagrozila nežnemu in tihemu »mladeniču« da ga ustreli, če se ne poroči. »Mladenič« se je ustrašil ter se z ljubezni željno damo zaročil. V kratkem se je imela vršiti poroka. Te dni pa je prejela nesrečna Lilian sledeče poročilo naznanilo: »Gospodična Billy Tempest in gospod William Stone — poročena. Poročnemu naznanilu je bilo priloženo pisemce sledeče vsebine: »Gospodična Lilian! Oprostite mi, toda iz Billa je postala Billy, imitator žensk je postal — ženska.

— Slovensko planinsko društvo naznanja, da imajo po obvestilu direktorje drž. železnice v Ljubljani člani planinskih društev na osnovi planinskih legitimacij z uverenjem pravico do polovične vožnje trikrat na leto le pri potniških, ne pa tudi pri brzih vlakih. — V nedeljo začetkom avgusta se je našla v Kamniški Bistrici srebrna moška ura; dobi se jo v društveni pisarni, Šelenburgova ulica 7/II.

Ljubljana.

1— Na obrtni veselici, ki se je vršila preteklo nedeljo povodom 20letnice Obrtniškega društva v Ljubljani v prostorih Narodnega doma, je vzbujala posebno zanimanje izredno velika salama, ki jo je izdelal G. Rudolf Pušnik, konjski mesar na Rinski cesti. Zadel jo je starosta našega obrtništva g. Ivan Rebek iz Celja. Ko so jo pa pričeli posetniki veselice pokušati, so v veliko začudenje ugotovili, da vsebuje poleg okusnega mesa tudi sprehajalno palico, kar je vzbujalo v dvorani veliko smeha in zabave.

— Kdor želi napraviti ozir. ohraniti sadni ali grozdni sok brez alkohola, naj se obrne na »Brezalkoholno produkcijo« v Ljubljani, Poljanski nasip 10, ki razpošilja tozadevna navodila brezplačno. Priložiti je treba 2 Din v znakah za poštnino.

— Skioptične slike protialkoholne vsebine si lahko po zmerni ceni nabavijo vsa društva, ki naj se v to svrhu prijavijo »Sveti vojske« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

CELJE.

Gospodom od SDS ni všeč, kakor so se konstituirali odseki v celjskem občinskem

svetu. Gospodje bi blagohotno želeli, da bi bili boljše zastopani in da bi komandirali ko nekaj. Gospodje pa čisto pozabljajo, da so volivci na volitvah odločno izjavili, da je vsake esdearske komande na celjskem magistratu enkrat za vselej konec in to jasno izraženo voljo volivcev mora vsakdo spoštovati, ki je v resnici demokrat. Da pa pravih demokratov v SDS ni, to dokazuje tudi poslednja onemogla jezica gospodov. Kakor pa je šlo celjsko volivstvo preko komande te gospode na dnevni red, tako bo še bolj odločno šlo preko njih jezice na delo.

Šolstvo.

Vpisovanje na državni konservatorij v Ljubljani se vrši v četrtek, petek in soboto, vsak dan od 9. do 12 in od 15. do 17. ure v sobi štev. 17 poslopja Glasbene Matice, Gosposka ulica (prilijje). Pred vpisom morajo izpolniti vsi gojenči uradno prijavo, ki se dobi pri služitelju konservatorija za 2 Din.

Šola Glasbene Matice v Ljubljani. Vpisovanje se vrši dne 1., 2. in 3. septembra od 9. do 12. in od 15. do 17. ure v pisarni Glasbene Matice v Vegovi ulici. Druge podrobnosti se zvedo pri vpisovanju. Redni pouk v ponedeljek 5. septembra.

Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani. Otvoritevna služba boža je 6. septembra ob 9. uri v Nunki cerkvi. Pričetek pouka je 7. septembra ob 8. uri. Vpisovanje gojenk za prvi razred se vrši 1. septembra od 9. do 11. ure, za gojenke iz drugih zavodov 2. septembra, za gojenke, ki so bile že na zavodu 3. septembra, obakrat od 9. do 11. ure popoldne.

Začetek šolskega leta na trgovski akademiji v Ljubljani. Ponavljalni izpiti se vrše 5., 6. in 7. septembra, vsakokrat ob 8. uri in po razporedu, ki je javljen na uradni deski. Vpisovanje domačih učencev (učenk) in učencev (učenk) z drugih trgovskih akademij v II. do IV. letnik bo 9. septembra od 9. do 12. Pouk se prične 12. septembra ob 8. uri.

Gremijalna šola v Ljubljani. Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča vse svoje člane, da se vrši vpisovanje vajencev v I. letnik gremijalne šole dne 1. in 2. septembra t. l. od 9. do 12. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne v gremijalni pisarni, Palača Zbornice, Betovnova ulica 10. Solnina vsakega vajenca znaša 250 Din, sprejemnina 25 Din. Po določenem terminu se vajencev ne bo več sprejemalo v šolo. — Vpisovanje vajencev v II. in III. letnik se vrši dne 5. septembra t. l. od 1. do 3. ure popoldne v šoli na Ledini, prilijje, devo. Istosčasno plača tudi vsak vajenec šolnino v znesku 250 Din. Brez plačila šolnine se ne bo vpisalo nobenega vajenca v šolo. Oni vajenci, ki morajo biti izprašani še iz enega ali več predmetov za preteklo šolsko leto, naj se zglašajo dne 6. septembra ob 2. uri popoldne na Ledini. V času rednega pouka se vajencev ne bo več izpraševalo in bodo morali razred ponavljati. Začetek rednega pouka bo na Gremijalni šoli v ponedeljek, dne 12. septembra ob 2. uri popoldne na Ledini. Načelstvo.

I. deška osnovna šola v Razlagovi ulici v Mariboru. Šolsko leto 1927/28 se prične dne 1. septembra. Vpisovanje se vrši dne 1. in 2. septembra od 8. do 12. ure za vsak razred v svoji razredni sobi. Novinci naj pridejo v spremstvu odraslih in naj predložijo krstni spisek, listino o domovinstvu in izkaz o cepljenih kozah. Otvoritevna maša je dne 3. septembra ob 8. uri. Zbirališče na šolskem dvorišču do 48. Redni pouk se prične dne 5. septembra ob 8. uri. Podrobnosti so razvidne na šolski deski. — Šolski upravitelj.

15 - LETNICA S. K. SLOVANA.

Po združitvi dijaškega športnega kluba Hermes z Ilirijo je ostala mala grupa športnikov brez prave orientacije. Razmere ji niso kazale pristopiti k Iliriji, in tako je prišlo do ustanovitve športnega kluba »Vzajemnost«. Po kratkem življenju se je razstala tudi ta in sledila je ustanovitve S. K. Slovana v jeseni leta 1912.

Vsled nenaklonjenosti širše javnosti se novi klub ni mogel razvijati kakor bi to bilo želeli. Članstvo samo se je rekrutiralo iz črtnih krogov in kot tako tudi ni imelo denarnih sredstev, ki so bila nujno potrebna za razmah in čim lepši razvoj kluba. Tako je bil tudi S. K. Slovan prisiljen do pred vojno životarihi kakor se je pač dalo. Tekmoval je izključno le z domačimi ljubljanskimi klubi.

Nastala vojna je prekinila vsako delovanje v klubu in še to malo, kar je bilo se je razteplo in poizgubilo po svetu.

Prekrat je našel SK Slovan v popolnem mrtvilu. Članstvo je šele dohajalo in z največjo težavo se je posrečilo par agilnim članom zbrati raztresene igralce bivšega SK Slovana, jih združiti in predstaviti javnosti kot novo oživljenega Slovana. Ta trud in napor teh članov je rodil uspehe. Spočetka pičel dotok članstva v SK Slovan je sčasoma narasel in omogočil klubu ustanovitvi si močan kader igralcev. Moštvo se je kvalitativno dvignilo in nudilo takratnemu prvaku Iliriji resnega in opasnega rivala za prvenstvo Slovenije. Udarec pa, ki ga je v najlepšem razmahu nahajajočemu se klubu zadala mestna občina ljubljanska s tem, da mu je odvzela igralske, je zadostoval, da je bil Slovan čez noč razbit. Igralci so se razšli in odbor je bil primoran za prv. sezono 1922-23 prositi LNP, da se SK Slovan oprosti od prv. tekmovalja. LNP je tej prošnji tudi ustregel. Šele po fuziji Slovana s »Česko enajstoricco« je prišlo v klub novo življenje. V tem času je klubu dobrohotno priskočila na pomoč SK Ilirija, ki je z nudenjem prostora omogočila reden trening moštva SK Slovana. Sprva v drugem razredu LNP se je Slovan v letu 1924 dvignil v prvi razred in tudi tu častno nastopal. Posebno v letu 1926 v jeseni se je Slovan že opasno približal našima prvakoma Iliriji in Primorji. V prvenstvenih tekmah je porazil ASK Primorje z 2:1, dočim ga je Ilirija komaj nadvladala z rezultatom 1:0. Izstop nekaterih članov v zimi 1926-27 je

Slovana zopet vrgel nazaj, tako, da si je le z največjo težavo priboril obstanek v I. razredu. Čez poletje pa se je Slovan zopet popravil, reorganiziral svoje moštvo, prišlo so nove moči in danes stoji Slovan zopet konsolidiran in kakor kaže zopet kot nevaren nasprotnik našim prvorazrednim klubom.

V jubilejnim turnirju je startal izborni, tolkel je Jadrana s 5:2, vsled nenadne poškodbe Volkarja (duše moštva) pa je podlegel Hermesu in bil s tem izločen iz nadaljnjega turnirja.

Pokal, ki ga je jubilaru podarila mestna občina ljubljanska si je priborila Ilirija v lepi igri s Hermesom, katerega je nadvladala z neobičajnim rezultatom 10:1.

V nedeljo 28. t. m. se je vršil v zborovalnici mestnega magistrata slavnostni občni zbor, katerega so se udeležili delegati LNP, Ilirije in drugih športnih klubov. Predsednik SK Slovana dr. VI. Knaflič je v lepo zasnovanem govoru orisal pomen športa v Sloveniji in državi ter orisal cilje, katerih je potrebno, da se slovenski šport drži. Nato je g. Skofic podal jedrnat poročilo o zgodovini Slovana. Po zahvali za udeležbo je predsednik dr. Knaflič zaključil slavnostni občni zbor.

Popoldne je v tekmi z S. K. Reko kombinirano moštvo Slovana porazilo isto v lepi igri z rezultatom 5:1. Ilirija pa z neobičajno lepo igro Hermesu s 10:1.

Zvečer se je vršil v restavraciji Lloyd lepo uspešni družabni večer, katerega so se poleg članstva jubilara udeležili tudi delegati Ilirije, Jadrana, Hermesu in Reke. K lepi in dostojni zabavi je zlasti pripomogel kvartet g. Premelča. Večer je potekel nad vse dostojno in lepo.

Tudi mi čestitamo S. K. Slovanu ob njegovi 15-letnici ter mu želimo čim najlepših uspehov v bodočem delovanju.

Že zadnji smo omenili, da je ASK Primorje kot nekako protiprireditelj jubilejnemu turnirju priredilo tekmo med svojimi moštvoma. Ta čin nelojalnosti je v nedeljo 28. t. m. ponovilo in s tem dovolj pokazalo, kdo je nepomirljiv. In če se mu bo plačalo zob za zob, bodo pa vsi drugi krivi samo ASK Primorje ne. Pripominjamo ponovno, da je

bilo ASK Primorje k celi proslavi celo dvakrat vabljeno.

Gospodarstvo.

PROSLAVA 75-LETNICE ZAGREBSKE TRGOVSKE IN OBRTNE ZBORNICE.

Predvčeršnjim dopoldne je proslavila zagrebška Trgovska in obrtna zbornica na svečan način 75-letnico svojega obstoja.

Proslavi so prisostvovali odlični zastopniki oblasti in gospodarskih krogov, med drugim general Božidar Srečković kot zastopnik kralja, minister za trgovino in industrijo dr. Mehmed Spaho, zastopnik ministrstev za finance ter za šume in rudnike, veliki župan, razni diplomati itd.

Slavnostno zborovanje je otvoril zbornični predsednik Vladimir Arko, ki je pozdravil predvsem zastopnika kralja, zastopnike oblasti in korporacij, diplomate ter ostale goste, nakar je pozval vse prisotne, da so zaklicali kraljevski dvojici in prestolonasledniku trikratni živijo, nakar je intonirala godba državno himno. Po pozdravnem govoru je podal predsednik Arko zgodovino zbornice. Svoj govor je končal z zatrdilom, da bo ostala zbornica verna svojim tradicijam ter bo posvečala tudi v nadalje vse svoje delo razvoju in krepitvi narodnega gospodarstva.

Po govoru g. Arkota je povzel besedo minister trgovine in industrije dr. Mehmed Spaho, ki je zbornici v imenu vlade čestital k jubileju in k njenemu plodonosnemu delovanju.

Sledili so številni drugi pozdravni govori. Med drugim so govorili: pomočnik generalnega direktorja davkov Vojislav Katunac v imenu finančnega ministra, inspektor ing. Marinović v imenu ministra za šume in rudnike, Vaso Jovanović v imenu mednarodne trgovske zbornice v Parizu, predsednik praške trgovske in obrtne zbornice, zastopnik neapeljske zbornice Boriolo, podpredsednik monakovske zbornice dr. Jodelbacher, zastopnik poljske zbornice inž. Peroš, podpredsednik dunajske zbornice Lenhart, generalni tajnik sofijske zbornice dr. Zlatarov,

gerent švicarskega konzulata v Zagrebu Weber, grški konzul Vladimir Cuk in drugi.

Predsednik Arko se je vsem govornikom zahvalil, nakar je zaigrala godba zopet državno himno, s čemur je bila slavnost zaključena.

Ob priliki jubileja je prejela zagrebška Trgovska in obrtna zbornica od drugih tu in inozemskih trgovskih in obrtnih zbornic številna darila, tako na pr. od beograjske veliko preprogo od ljubljanske pa sliko Bleda.

Po končani slavnostni seji je izročil minister trgovine in industrije dr. Spaho zborničnemu predsedniku Arkotu in bivšemu dolgoletnemu zborničnemu predsedniku Krešiću red Belega orla V. razreda.

Ob 2. popoldne je bil v hotelu Esplanade slavnosten banket, ki so se ga udeležili poleg ministra za trgovino in industrije dr. Spaha vsi zastopniki zbornic in gospodarskih ustanov iz naše države in iz inozemstva.

BORZE.

torek, dne 30. avgusta.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.513—13.543 (13.52, 13.53), Curih 1093.5—1096.5 (1095), Dunaj 7.99—8.02 (8.005), Newyork 0—56.75, Pariz 223.5—0, Praga 0—168.50, Trst 307.625 do 309.625 (308.625).

Zagreb. Amsterdam 22.765—22.825, Dunaj 7.99—8.02, Berlin 13.513—13.543, Budimpešta 9.935—9.965, Italija 308.5—310.5, London 275.85—276.65, Newyork 56.656 do 56.856, Pariz 222.25—224.25, Praga 168.1 do 168.9, Curih 1093.5—1096.5; ameriški dolarji 56.1625—56.3625.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.40, London 25.21, Newyork 518.50, Pariz 20.33, Milan 28.19, Praga 15.37, Budimpešta 90.75, Bukarešta 8.21, Dunaj 73.05.

Efekti.

Ljubljana. Celjska posojilnica 197—199, Ljubljanska kreditna banka 140—4, Merkantila banka 0—90, Prašedionica 850—0, Kreditni zavod za trgovino in industrijo 160—0, Veveče 135—0, Ruše 260—270, Kranjska industrijska 0—383, Stavbna 56—0, Šešir 104—0.

Blagovna tržišča.

Ljubljanska blagovna borza (30. t. m.). Les: Zaključenih je bilo 31 vagonov, in to 30 vagonov bukovih drv, 1 m dolgih, z 10% okroglijc, feo vagon nakladalna postaja po 22 in 1 vagon tramov, merkantilnih, po kupčevi noti, feo vagon meja po 300. Deželni pridelki: Zaključkov ni bilo.

ZENA O MOŽU.

Možje so ko veliki otroci!

Treba jih je gojiti in negovati, se z njimi igrati in jim pripovedovati pravljice, a morajo misliti, da so oni močni in veliki, me same pa majhne in slabotne. Potem so srečni in veseli!

Kaj pa je lepše, ko videti srečnega moža, ki ga ljubimo?

Za surovostjo in nadmočnostjo mož se večinoma skriva bojazljiva skromnost, ki si ne zna pomagati. In čim bolj glasno je njih ponajanje, tem bolj nesigurne se čutijo. Žene včasih ljubijo to aroganco in domnevajo, da tiči za njo junaštvo. Kako bridko so potem razočarane, če ga ne najdejo. Toda tudi to je zmota, od katere se morajo oprostiti.

Ljubeča žena ima samo to željo, vse dati možu. Pri tem pa naredi navadno to napako, da se z vso pezo svoje ljubezni obesi ena moža.

Ne razumejo pa vsi moški jemati in le pogosto občutijo ljubezen žene kot breme in spone. Ien nobene stvari se mož bolj ne boji, ko večnostnega dojma ljubezni.

Mož poroči ženo, ki jo naredi za mater svojih otrok in s katere preživlja dneve vsakdanjosti. K ljubici pa gre, da praznuje z njo praznike.

Žena se poroči z možem, katerega misli da ljubi ali pa da ima potem zasigurano existenco. Gre k ljubčku, da praznuje z njim praznike, za katere jo je osleparil mož.

Prvi znak umirajoče ljubezni je, če prične mož računati, koliko ga je žena veljala.

Ilja Erenburg:

Ljubav Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel Š. L.)

— Kakor tukaj? Pa je to potrebno, Andrej?

— Da, Jeanne, tudi to je potrebno.

Jeanne mu veruje. Tudi ona je namreč morala preživeti ogromne noči v vili »Ibragija«. V glavi Jeanne-e se razvaline Orluta, rostovski tifozni bolniki, vsa strašna Rusija teh let zliža z njeno lastno usodo, z ljubavjo do Andreja.

— Tudi jaz se jutri odpeljem (pri tem je Andrej pomislil: boljše bi bilo danes, takoj, drugače ne utrpim). Odpeljem se v Moskvo, tam imam ženo, Aglajo. Saj jo vi, se mi zdi, poznate?

Andrej je to rekel prostodušno, vsakdanje, samoinstinktivno vračajoč se k »vi«. Zanj je namreč postala Aglaja že zdavnaj delec njegovoga obilježja ko koledar ali pa njegovo ime. Za Jeanne-o so pa bile te kratke besede drugi strel. Kako je bila neumna, da je kdaj mislila: moj mož bo. On ljubi drugo. Zakaj se je pa potem tako smehljaj, takrat za Karantinom? Zakaj je on bil tako zmeden, ko je ona stopila v kabinet? Naj bo, kakor hoče — Jeanne mu ni sodnik. On ljubi Aglajo. On torej ni sam. Seveda ni sam. Andrej namreč ni ubogi Zaharkevič. Jeanne

je olajšana: zdaj ona lahko mirno odide, ne da bi se ozirala na rujavkaste griče Feodosije.

In Jeanne mu je tiho odgovorila, da je Aglaja nekoliko poznala, da pa ni vedela, da je Andrej z njo poročen. Ne, tega ona ni vedela. Glas Jeanne-e je zvenel skozi dež zamolklo, oddaljeno. Andrej je začutil, da se ona, sloječ še tukaj, vstric njega, spušča korak za korakom dol, v mesto, v pristanišče, tja, kjer je parnik. Namesto prejšnje vzdržanosti je stopil obup, skoraj bes. Zgrabil je Jeanne-ke roke in jih začel uporno, obupno poljubovati. Roke se mu niso pulile, pa mu tudi niso odgovarjale, v njih ni čutil življenja. Tedaj pa je on, prezirajoč sebe zaradi slabosti, črteč mogoče tudi Jeanne-o zaradi vse ljubavi, ohriplo, loveč zvoke, daveč se z njimi, zajecjal:

— Slišiš. Ne odhajaj!

— Ne. Jutri odidem.

Jeanne je to rekla mirno, enakomerno, kakor na ulici, če se je zadene mimoidoči. Dobro je pa, da dežuje, da tečejo strujice z male Jeanne-ine čepice: ona lahko plaka, ona lahko mnogo plaka in Andrej tega ne bo opazil. Ona ne bo ostala. Dovolj ji je rujava madeža na preprogi v kabinetu. Ona je seveda samo preprosta deklica iz Loirette-a, ki je sanjala o ženinu, o sreči, Aglaja pa ne bo ubila.

Jeanne kratko odmika svoje s poljubi pokrite roke, jih sklada na prsih, kakor v starih romanih device, ki so odhajale v samostan. Kaj ne bo sobica v stricovi hiši zanjo prav isto, ko samostanska celica? Da bi že bil parnik natovorjen! Se en napor — podati roko. Jeanne je močna. Jeanne odhaja.

Kljub temu pa je prišlo do katastrofe. Prišlo je tiho, v temi, v dežju Njenega pomena tisto minuto nista razumela ne Jeanne, ne Andrej. To je bila kapitulacija pred ljubavjo, ampak skrita, plaha, polna pasti, kapitulacija. Jeanne je šla že mimo starega vodnjaka in se začela spuščati navzdol, kjer jo je čakal italijanski parnik, ko naenkrat njeno srce ni več vzdržalo in poprosilo: no, če ne zdaj, pa čez eno leto, ali pa, ko se vse izpremeni... In s to mislijo je Jeanne stekla nazaj. Molče je pomolila še vedno na istem mestu stoječemu Andreju drobno vizitko.

— Kaj je to?

— Naslov. Če ti... če vi...

Andrej ji ni odgovoril. Tegobno in varno jo je poljubil na malo odprta usta. To je bilo slovo.

Ko je ostal sam, je prečital: »Zasebni dektivski zavod Rajmonda Ney, Ulica Tiboumairy, 17«, vzdrhtel ko stroj in utrujen, razbit je on jedva uredil edino, najkrepkejšo misel: še danes, takoj moram k parniku.

Ko je Jeanne tekla navzdol, je naletela na blazno starko, ki se je valjala v ilovnati brozi in jadicujoče kričala. Jeanne-i se je zazdelo, da je to le halucinacija, njena lastna izmišljotina, zadnja stopnja njenega srečanja z Andrejem. Proč odtod, čimprej proč!...

V temi, po prazni cesti, pod srditim dežjem beži Jeanne. Nekje že iz vseh sil piska parnik. Jutri, zgodaj jutraj se Jeanne odpelje v duhomorno, prazno življenje. Jeanne oči in plače. Uboga, uboga Jeanne!

10.

0 isti kaplji.

Aglaja je pomislila: to je zadnja kaplja, ista kaplja, ki prenapolni čašo, kakor je znano.

Pariz — on odhaja v Pariz! Pravijo, da še stoji tako mesto! Tam živi sestra Aglaja, srečna Asja, tam ni ne zatohle konjine, ne dimljenih peči, ne revolucije. To je mogoče: saj v cerkvi tudi pojejo o raj, kjer sta samo zrak in blaženost. Aglaja ni v raju, tudi ni v Parizu; Aglaja čepi pred pečico in jo razpihuje. Iz oči ji tečejo solze od dima: veter ovira Aglajo, on piha naravnost v dimnik. Iz oči ji tečejo solze od gorja: Andrej je pravkar prišel in glej spet odhaja.

(Dalje prih.)

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. — Telefon šte. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstr.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

GROM

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje
in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne
pošiljke.

ZAHVALA.

Za premnoge iskrene izraze sožalja in sočutja, ki sem jih prejel ob smrti moje nepozabne soproge, za poklonjeno prekrasno cvetje in vence ter za mnogobrojno čaščeče spremstvo na njeni zadnji poti se vsem udano in pristrčno zahvaljuje

odvetnik dr. Drago Marušič.

TISKARNA „MERKUR“

GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 25.

TELEFON ŠTEV. 2852.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela

Premog - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 88

Odda se

velika, zračna soba z električno razsvetljavo in posebnim vhodom. Naslov pove uprava lista.

KUPIMO

sledeče knjige — tudi rabljene: »Trije mušketirji«, »Dvajset let poznej«, »Deset let poznej« Jugoslovanska knjigarna Ljubljana.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debele tiskane pa Din 1.—.

Proda se

mlad pes, prava rasa Doberman, čistokrven, z rodomnikom. Poizve se na Rimski cesti št. 5 pri hišniku.

Oglašujte v
Narodnem Dnevniku.